

LULEÅ KOMMUN

Andträskets vattenskyddsområde
Skydd av ytvattentäkt
Skyddsföreskrifter och allmänna upplysningar

Fastställt 2017-04-24
Kommunfullmäktige
Luleå kommun

Innehållsförteckning

1 VATTENSKYDDSSOMRÅDE	4
1.1 Syfte med skyddet	4
1.2 Avgränsning av skyddszoner	4
1.3 Hänsynsregler	4
2 SKYDDSFÖRESKRIFTER	5
2.1 Allmänt	5
2.2 Övergångsregler	5
2.3 Definitioner	6
2.5 Primär skyddszon	9
2.6 Sekundär skyddszon	12
2.7 Tertiär skyddszon	13
3 ÖVRIGA UPPLYSNINGAR	14
3.1 Beredskap	14
3.2 Anmälan om olyckshändelse	14
3.3 Ersättning	14
3.4 Påföljd vid överträdelse av skyddsföreskrift	14
3.5 Tillsyn	14
3.6 Övrig lagstiftning	15
3.7 Ny lagstiftning	15
3.8 Uppsättning av skyltar, stängsel	15
3.9 Information	15
3.10 Hantering av avfall	15
3.11 Spridning av kemiska bekämpningsmedel	16
3.12 Hantering av brandfarliga vätskor och övriga kemikalier	16
3.13 Transport av farligt gods	18

3.14 Avloppsanläggningar	18
3.15 Vattenverksamhet	18
3.16 Energianläggningar	19
3.17 Skogsbruk	19

1 VATTENSKYDDSSOMRÅDE

1.1 Syfte med skyddet

Syftet med skyddet är att motverka risken för förorening av Råneås vattentäkt, Andträsket, med tillhörande tillrinningsområde. Dricksvatten är ett livsmedel och en av de viktigaste komponenterna för att uppnå en god livskvalitet. Det är därför viktigt att skydda vattnet mot föroreningar och annan negativ påverkan, både för dagens och för framtidens förbrukning.

1.2 Avgränsning av skyddszoner

Vattenskyddsområdet är indelat i vattentäktszon, primär -, sekundär - respektive tertiär skyddszon. Skyddszonernas gränser har dragits utifrån de hydrologiska och hydrogeologiska förhållanden som råder inom vattentäkts tillrinningsområde. Skyddsföreskrifterna är en del av arbetet för att förhindra att vattnet som når vattentäkten förorenas. Skyddszonernas gränser redovisas på bifogad karta i bilaga 3. Vattentäktszonen består av råvattenintaget och råvattenpumpstationen. Primär skyddszon innefattar hela Andträsket samt tillrinnande vattendrag som mynnar i sjön, förutom vattendrag uppströms Lillträsket. Orsaken är att rinntiden från detta område bedöms vara mindre än 12 timmar vid högvattenföring. I zonen ingår också en 50 meter bred landremsa längs stranden. Sekundär skyddszon omfattar ytterligare en del av strandzonen, närmare bestämt 50 meter räknat från gräns för primär skyddszon. I tertiär skyddszon ingår resterande delar av Andträskets tillrinningsområde.

1.3 Hänsynsregler

I miljöbalkens (SFS 1998:808) 2 kap 3 § finns allmänna hänsynsregler som innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången skyldiga att vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan. Skyddsföreskrifterna kan ses som en

upplysning om hur de allmänna hänsynsreglerna ska tolkas inom skyddsområdet.

2 SKYDDSFÖRESKRIFTER

2.1 Allmänt

Syftet med skyddet är att motverka risken för förorening av Råneås vattentäkt, Andträsket, med tillhörande tillrinningsområde. Dricksvatten är ett livsmedel och en av de viktigaste komponenterna för att uppnå en god livskvalitet. Det är därför viktigt att skydda vattnet mot föroreningar och annan negativ påverkan, både för dagens och för framtidens förbrukning.

Den kommunala nämnden för miljöfrågor får, om särskilda skäl föreligger, ge dispens från skyddsföreskrifterna under förutsättning att verksamheten/åtgärden inte strider mot bestämmelser i miljöbalken och under förutsättning att detta inte motverkar syftet med vattenskyddet. Tillstånd för verksamheter/åtgärder får endast beviljas om syftet med vattenskyddet inte motverkas. Innan dispens eller tillstånd medges skall samråd mellan tillståndsgivande myndighet och vattentäktens huvudman ske, om det inte är uppenbart onödigt.

Skyddsföreskrifterna gäller inom det skyddsområde som markeras på bifogad karta i bilaga 3.

Utöver dessa skyddsföreskrifter gäller övrig lagstiftning. Delar av denna beskrivs i kapitlet "Övriga upplysningar".

2.2 Övergångsregler

Befintliga verksamheter som är tillståndspliktiga enligt dessa föreskrifter ska senast 2 år efter det att skyddsföreskrifterna vunnit laga kraft ha lämnat in ansökan om tillstånd till den kommunala nämnden för miljöfrågor. Nya tillståndspliktiga verksamheter skall ha erhållit tillstånd innan verksamheten påbörjas.

I de fall det krävs fysiska åtgärder på befintliga anläggningar, maskiner eller dylikt inom befintlig verksamhet för att uppfylla skyddsföreskrifterna, men inte tillstånd krävs, ska åtgärderna ha genomförts senast 2 år efter att skyddsföreskrifterna trätt i kraft.

2.3 Definitioner

Arbetsfordon är fordon som är avsedda att användas vid verksamhetsutövning, undantaget fordon som är avsedda enbart för personbefordran och är försedda med 9 sittplatser eller färre.

Arbetsfordon kan vara traktorer, lastbilar, transportbilar, grävmaskin, vält mm. Även arbetsfordon uppställda för reparation ingår.

Arbetsmaskin är alla andra maskiner som inte är ett fordon och som drivs med flytande bränsle eller innehåller oljor. Det kan vara stationära förbränningsmotorer, transformatorer, elverk etc.

Med **avloppsvatten** avses:

1. spillvatten eller annan flytande orenlighet,
2. vatten som använts som kylning
3. dagvatten, eller
4. vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats

Begreppet **bostadsfastighet** inkluderar villatomter samt liknande ytor runt bostadshus på jordbruksfastighet.

Med **båt** avses varje farkost som används till transport på vatten.

Dagvatten definieras som vatten som rinner av från gator, vägar, tak och andra hårdgjorda ytor vid regn eller snösmältning och som inte tränger ner i marken.

Deponering avser bortskaffande av avfall genom att lägga det på en upplagsplats för avfall (deponi). Bortskaffning innebär att göra sig av med avfall utan att det återvinns eller lämnas till någon som samlar in eller transporterar bort det

I begreppet **djurhållning** inkluderas

1. nötkreatur, häst, get, får eller svin,
2. pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur

I föreliggande föreskrifter definieras **hantering** som en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse, omlastning och därmed jämförliga förfaranden.

Farligt avfall är det avfall vilket definieras i §3 avfallsförordningen 2011:927.

Farligt gods är sådant gods som avses i Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskaps föreskrifter om transport av farligt gods på väg och i terräng (ADR-S) (MSBFS 2009:2). Som farligt gods räknas inte gods som är avsett för personligt bruk eller hushållsbruk eller för sport och fritid, under förutsättning att åtgärder vidtas som förhindrar att innehållet kommer ut under normala transportförhållanden.

Med **fordon** menas en anordning på hjul, band, medar eller liknande som är inrättad huvudsakligen för färd på marken och inte löper på skenor.

2016-03-31 Sida 7 (16)

Kemikalier definieras som en kemisk förening/ämne eller en blandning av flera kemiska föreningar/ämnena. De kan vara fasta, flytande eller i gasform.

Kemiska bekämpningsmedel definieras som en kemisk produkt som är avsedd för att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, orsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Det omfattar växtskyddsmedel som används i huvudsak för att skydda växter och växtprodukter inom jordbruk, skogsbruk och trädgårdsbruk. Begreppet inkluderar således även träskyddsmedel.

Med den **Kommunala nämnden för miljöfrågor** avses den nämnd som ska svara för den prövning och tillsyn på miljö- och hälsoskyddsområdet som ankommer på kommunen enligt miljöbalken.

Markavvattning innefattar åtgärder som utförs för att avvattna mark, när det inte är fråga om avledande av avloppsvatten, eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller för att skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för något visst ändamål. Skyddsdikning i syfte att hindra att grundvatten stiger i samband med avverkning räknas inte som markavvattning.

Med **mellanlagring** av avfall avses sådan lagring som inte är deponi och där lagring sker på annan plats än där avfallet uppkommit, i väntan på att återvinnas, behandlas eller bortskaffas.

Motordrivet fordon är ett fordon som för framdrivande är försett med motor, dock inte en sådan eldriven rullstol eller sådant eldrivet fordon med en tramp- eller vevanordning som är att anse som cykel.

Med **mängder som normalt förekommer inom ett hushåll** avses hantering av den mängd som motsvaras av enstaka förpackningar av de storlekarna som man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig

förvaring i samband med målning av enskilt bostadshus ingår också i begreppet.

Med *permanenta upplag av bark, ved, timmer eller liknande* avses upplag av dessa produkter med en varaktighet på längre än 1 år. Kortare upplagstid är således tillfälliga upplag.

Petroleumprodukter är en benämning på de produkter som framställs med petroleum (råolja och naturgas). Spillolja kan ofta innehålla petroleumprodukter.”

Sekundärt skydd är en anordning som säkerställer att vätskan kan uppfångas vid läckage från förvaringskärl, fordon etc.

Skyddsdikning är dikning i syfte att hindra att grundvatten stiger i samband med/efter avverkning. Vid skyddsdikning anläggs tillfälliga diken, som inte ska underhållas. Skyddsdikningen sänker inte grundvattennivån under nivån innan avverkningen.

Slagg uppstår vid olika typer av metallurgiska reaktioner. Slagg består huvudsakligen av oxider i form av oönskade ämnen och metaller, och metall med alltför hög föroreningshalt, och avskiljs till exempel som masugnsslagg. Slagg kan även uppstå vid oxidation av metall vid smält- och värmningsprocesser. Slagg kallas även de sintrade klumpar av obrännbart material och aska vilka bildas vid förbränning av fasta bränslen (ex. kol och koks). 2016-03-31 Sida 8 (16)

Tillstånd är ett beslut om att hinder inte föreligger mot att bedriva den verksamhet eller vidta de åtgärder som avses att göras. Tillståndet kan förenas med villkor. Ansökningshandlingar och ytterligare information om att ansöka om tillstånd kan erhållas från tillståndsgivande myndighet. Underlaget för tillståndsprövningen lämnas in av den sökande, varefter ett skriftligt tillstånd lämnas alternativt avslås ansökan.

Vattendrag innefattar rinnande vattendrag i storlek från bäck och uppåt. Vattendrag innehåller inte vatten enbart vid regn eller snösmältning.

Växtnäringsämnen omfattar naturgödsel, handelsgödsel, avloppsslam och liknande där syftet är att höja växtproduktionen

2.4 Vattentäktsson

§1 VATTENTÄKTSZON

Inom vattentäktssonen får endast vattentäktverksamhet bedrivas.

2.5 Primär skyddszon

§2 HANTERING AV PETROLEUMPRODUKTER OCH ANDRA BRANDFARLIGA VÄTSKOR

Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor i större volym än 50 liter (samtidig hantering) är förbjuden.

Transport av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor genom skyddszone samt drivmedel i fordon är undantaget förbudet. Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor som krävs för vattentäktens drift är undantaget förbudet, under förutsättning att skyddsåtgärder i form av sekundärt skydd finns.

Förvaringstankar, stationära förbränningsmotorer och liknande stationära anordningar innehållande petroleumprodukter eller andra brandfarliga vätskor är förbjudna.

§3 HANTERING AV KEMIKALIER OCH KEMISKA BEKÄMPNINGSMEDEL

Hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjudet. Hantering av bekämpningsmedel klass 3 i samband med punktsanering av ohyra eller skadedjur i anslutning till byggnader är undantaget från förbudet.

Vid hantering av större mängder kemikalier än vad som normalt förekommer inom ett hushåll ska tillstånd sökas hos den kommunala nämnden för miljöfrågor. Förvaring av kemikalier som kan påverka vatten negativt är förbjuden om det inte sker på tät yta, där eventuellt läckage kan samlas upp. 2016-03-31 Sida 9 (16)

§4 HANTERING AV VÄXTNÄRINGSÄMNEN

Lagring och spridning av växtnäringsämnen kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor. Trädgårdsskötsel med mängder som normalt förekommer inom ett hushåll får dock förekomma. Tillstånd till lagring av växtnäringsämnen får endast ges om lagringsplatsen utformas så att läckage till yt- och grundvatten undviks. Spridning av växtnäringsämnen på tjälad-, vattenmättad- eller översvämmad mark eller spridning utanför växtsäsongen är förbjuden.

§5 SKOGSBRUK OCH MARKAVVATTNING

Annan avverkning än röjning och gallring kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Permanent upplag av bark, ved, timmer eller liknande är förbjudna. För tillfälliga upplag av bark, ved, timmer eller liknande ska tillstånd sökas hos den kommunala nämnden för miljöfrågor. Lagring av brännved för husbehov är undantagen förbud och tillståndsplikt.

Återplantering med kemiskt behandlat plantmaterial är förbjuden. Anläggande av nya diken för ytvatten, täckdiken eller skyddsdiken kräver tillstånd från länsstyrelsen. Övrig markavvattning är förbjuden. Tillstånd krävs för rensning av befintliga diken om risk för förorening av mark och vatten föreligger.

§6 AVLEDNING AV AVLOPPSVATTEN SAMT KOMPOSTERING AV LATRIN OCH AVLOPPSSLAM

Inrättande av nya enskilda avloppsanläggningar för WC och/eller BDT-vatten, med undantag för slutna system är förbjudet. För slutna avloppssystem krävs tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Väsentlig ändring i befintlig avloppsanläggning kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Orenat avloppsvatten, med undantag av dagvatten, får inte släppas ut i vattendrag eller sjöar.

Kompostering av latrin och avloppsslam är förbjuden.

§7 HANTERING AV AVFALL

Deponering eller mellanlagring av avfall är förbjudet.

Lagring av avfall från egen verksamhet är förbjuden om det inte sker på tät yta, där eventuellt läckage/lakvatten kan samlas upp eller i kärl avsedda för kommunal sophämtning av den fraktion som lagras i dem. För lagring av flytande farligt avfall från egen verksamhet gäller dessutom att sekundärt skydd ska finnas och att större volym än 50 liter (samtidig hantering) inte får lagras.

Hantering av trädgårdsavfall och jordmassor som är fria från föroreningar är undantaget från förbudet. 2016-03-31 Sida 10 (16)

§8 VÄGHÅLLNING

Upplag eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjudet.

Mellanlagring eller upplag av snö härrörande från trafikerade ytor utanför skyddszonen är förbjudet. Gator och vägar som passerar gränsen till skyddsområdet ska vara skyltade på lämpligt sätt.

§9 TÄKTVERKSAMHET

Kommersiell sand- och grustäkt, annan kommersiell täktverksamhet eller husbehovstäkt är förbjudna.

§10 UPPSTÄLLNING OCH SKÖTSEL AV FORDON OCH MASKINER

Uppställning med varaktighet längre än 8 timmar eller tankning av motordrivna arbetsfordon och arbetsmaskiner är förbjuden om åtgärder inte vidtas för att hindra eventuellt läckage av olja eller andra kemikalier att tränga ner i underliggande mark eller vatten. Sådana åtgärder är till exempel att placera täta dukar med invallningar under uppställda maskiner.

Tvätt av motordrivna fordon är förbjuden, om den inte utförs på plats där förbrukat vatten avleds till slutna tank för avlopp.

§11 ENERGIANLÄGGNINGAR

Anläggningar för lagring och/eller utvinning av kyla eller värmeenergi i eller ur berg och mark får inte anläggas utan tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor. Sådana anläggningar i vattendrag eller sjöar är förbjudna.

§12 SCHAKTNINGS-, MUDDRINGS- OCH MARKARBETEN

Schaktningsarbeten, till exempel i samband med vägbyggen, muddrings- eller markarbeten kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte för mindre schaktningsarbeten inom den egna bostadsfastigheten, ledningsarbete samt mindre underhållsarbeten för väg-, VA-, fjärrvärme eller motsvarande. Slagg, avfall eller produkter som helt eller delvis är tillverkade av återvunnet avfall får inte användas vid mark- och anläggningsarbeten utan tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

§13 BÅTTRAFIK

Lastning, lossning och tankning av båt är förbjuden om inte åtgärder vidtas för att minimera risken för att ytvatten ska förorenas genom t.ex. spill.

Båttrafik vid hastigheter över 15 knop är förbjuden. Tävlingar med motordrivna båt, undantaget fisketävlingar, är förbjudet.

§14 VATTENBRUK

Fisk- eller skaldjursodling får inte etableras i vattendrag eller sjöar. 2016-03-31 Sida 11 (16)

§15 TRANSPORT AV FARLIGT GODS

Transport av farligt gods är förbjuden undantaget transport till/från fastigheter belägna inom skyddszonen eller till fastigheter med tillfartsväg enbart genom skyddszonen. Transport av farligt gods på vattendrag och sjöar är förbjuden. Förbudet gäller både på isfria och isbelagda vattendrag/sjöar.

§16 DJURHÅLLNING

Verksamhet med djurhållning kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

§17 FRILUFTSAKTIVITETER

Tävling med motordrivet fordon på is är förbjudet. Skoterkörning vid hastigheter över 30 km/h är förbjuden.

§18 BILTRAFIK

Biltrafik, inkluderande trafik med arbetsfordon, på vattendrag och sjöar är förbjuden.

2.6 Sekundär skyddszon

§19 HANTERING AV PETROLEUMPRODUKTER OCH ANDRA BRANDFARLIGA VÄTSKOR

Förvaring av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor är förbjuden om den inte sker på ett sådant sätt att den lagrade volymen kan insamlas och omhändertas vid läckage.

Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor i större volym än 250 liter (samtidig hantering) kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Tillstånd krävs dock inte för transport av petroleumprodukter genom skyddszonen eller för drivmedel i fordon.

§20 HANTERING AV VÄXTNÄRINGSÄMNINGEN

Lagring och spridning av växtnäringsämnen kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor. Trädgårdsskötsel med mängder som normalt förekommer inom ett hushåll får dock förekomma. Tillstånd

till lagring av växtnäringsämnen får endast ges om lagringsplatsen utformas så att läckage till yt- och grundvatten undviks. Spridning av växtnäringsämnen på tjälad-, vattenmättad- eller översvämmad mark eller spridning utanför växtsäsongen är förbjuden.

§21 SKOGSBRUK OCH MARKAVVATTNING

Permanent upplag av bark, ved, timmer eller liknande eller annan avverkning än röjning och gallring kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor. Lagring av brännved för husbehov är undantagen tillståndsplikt.

Skyddsdikning kräver tillstånd från länsstyrelsen. 2016-03-31 Sida 12 (16)

§22 AVLEDNING AV AVLOPPSVATTEN SAMT KOMPOSTERING AV LATRIN OCH AVLOPPSSLAM

Inrättande av nya enskilda avloppsanläggningar för WC och/eller BDT-vatten, samt väsentlig ändring i befintlig avloppsanläggning, kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Kompostering av latrin och avloppsslam kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

§23 HANTERING AV AVFALL

Mellanlagring av farligt avfall är förbjudet. För lagring av flytande farligt avfall från egen verksamhet gäller att sekundärt skydd ska finnas.

§24 VÄGHÅLLNING

Upplag eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor. Mellanlagring eller upplag av snö från trafikerade ytor utanför skyddszonen är förbjuden. Gator och vägar som passerar över gränsen till skyddsområdet ska vara skyltade på lämpligt sätt.

§25 TÄKTVERKSAMHET

Kommersiell sand- och grustäkt, annan kommersiell täktverksamhet eller husbehovstäkt kräver tillstånd från länsstyrelsen.

2.7 Tertiär skyddszon

§26 TERTIÄR SKYDDSZON

Etablering av ny verksamhet, inklusive hantering, som kan påverka vattenkvaliteten i vattentäkten kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

3 ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

3.1 Beredskap

Uppgifter angående vattenskyddsområdet samt en plan för sanering vid akut föroreningsrisk skall finnas hos Räddningstjänsten. Räddningstjänsten ska även ha uppgifter om kontaktpersoner inom kommunen.

3.2 Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening, skall omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan skall göras till den kommunala räddningstjänsten tel 112, miljö- och byggnadsförvaltningen samt vattentäktens huvudman (Stadsbyggnadsförvaltningen, Luleå kommun).

3.3 Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning med mera regleras i 31 kap 4 § miljöbalken. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastighet. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Ersättning utgår dock inte för den "förlust" som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skyddsföreskrift.

3.4 Påföljd vid överträdelse av skyddsföreskrift

Överträdelse av skyddsbestämmelserna kan medföra ansvar enligt 29 kap 2 § samt 29 kap 2 a § miljöbalken (1998:808).

3.5 Tillsyn

Den kommunala nämnden för miljöfrågor i kommunen är tillsynsmyndighet för vattenskyddsområdet, eftersom skyddet i föreliggande fall är fastställt av kommunen.

3.6 Övrig lagstiftning

Tillstånd och dispens enligt föreskrifterna i detta beslut fritar inte från prövning enligt annan lagstiftning. Utöver ovanstående föreskrifter gäller bland annat vad som sägs i gällande författningar och Naturvårdsverkets föreskrifter.

3.7 Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt vattenskyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

3.8 Uppsättning av skyltar, stängsel

Om skyltar eller stängsel behöver sättas upp enligt dessa föreskrifter får annans mark tas i anspråk för detta. Om frivillig överenskommelse inte kan träffas kan Länsstyrelsen ålägga markägare att upplåta mark för ovan nämnda ändamål. 2016-03-31 Sida 14 (16)

3.9 Information

Det är lämpligt att huvudmannen regelbundet informerar samtliga fastighetsägare och brukare inom skyddsområdet om här meddelade föreskrifter.

3.10 Hantering av avfall

För hantering av avfall gäller bestämmelser enligt avfallsförordningen SFS 2011:927.

Anläggning för återvinning, sortering, behandling eller mellanlagring av avfall eller farligt avfall samt viss uppläggning av massor prövas av länsstyrelsen för tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet och den kommunala nämnden för miljöfrågor för anmälningspliktig verksamhet. Gränser för anmälningsplikt regleras i miljöprövningsförordningen (2013:251). Vid prövningen skall skyddet av vattentäkten speciellt beaktas och lokaliseringen inom skyddsområdet får endast godkännas om tillräckliga skyddsåtgärder vidtas för att säkerställa att inte mark eller grundvatten förorenas. Alternativa lokaliseringar utanför skyddsområdet skall dock alltid förordas.

3.11 Spridning av kemiska bekämpningsmedel

Användningen av bekämpningsmedel regleras i Förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel (bekämpningsmedelsförordningen).

Bestämmelser om den närmare tillämpningen finns i Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av växtskyddsmedel (NFS 2015:2) och Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3). Kommentarer samt anvisningar hur föreskrifterna skall användas finns i tillhörande vägledningar.

Naturvårdsverket kommer, tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten, att ta fram en separat vägledning som ersätter de allmänna råden för tillståndsprövning av användning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde (NFS 2000:7).

Bestämmelsen innebär att den som yrkesmässigt använder bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde måste ha tillstånd för detta från den kommunala nämnden för miljöfrågor, ifall denna reglering inte finns i skyddsföreskriften. Nämnden skall sedan utifrån erforderligt beslutsunderlag avgöra om tillståndet kan medges eller inte, och om tillstånd ges, också meddela under vilka förutsättningar detta gäller. Syftet med bestämmelsen är att skydda vattenförsörjningen såväl genom att förebygga föroreningar av vattentäkter som att vidta åtgärder vid förorenade täkter.

3.12 Hantering av brandfarliga vätskor och övriga kemikalier

Vattentäkter måste skyddas mot vätskor som kan fördärva dricksvattnet. Brandfarliga vätskor (t ex petroleumprodukter) är mycket besvärliga föroreningar i detta sammanhang. Det räcker t ex med en liter dieselolja för att göra en miljon liter vatten odrickbart. Det medför dock ingen hälsorisk att dricka vattnet vid låga halter, även om det luktar och smakar illa. Oljeföroreningar kan bli kvar under mycket lång tid (flera år) i mark och grundvatten. 2016-03-31 Sida 15 (16)

Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24) gäller förvaring av dieselbrännolja eller eldningsolja med en flampunkt högre än 55°C eller spilloljor i öppna cisterner i mark som rymmer mer än 1 m³ vätska, samt tillhörande rörledningar och slangledningar. Föreskrifterna gäller också markförlagda rörledningar och slangledningar som är anslutna till öppna

cisterner ovan mark och avsedda för förvaring av brandfarliga vätskor enligt ovan samt spilloljor. Föreskrifterna angående krav på information till tillsynsmyndigheten och återkommande kontroll gäller även vid förvaring av dieselbrännolja eller eldningsolja i öppen cistern ovan mark, om cisternen rymmer mer än 1 m³ men högst 10 m³. Föreskrifterna innehåller också ytterligare krav om mer än 250 liter brandfarlig vätska hanteras inom vattenskyddsområde.

I Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24) ställs krav på att den som avser att installera en anordning som omfattas av föreskrifterna samt den som avser att hantera mer än 250 liter brandfarlig vätska inom vattenskyddsområde skall informera tillsynsmyndigheten om detta. Informationen skall göras i god tid innan installationen påbörjas eller hanteringen inleds. Det föreskrivs även att cisterner ska vara lätt åtkomliga för tillsyn. Det anges vilka krav som gäller för installations-, revisions- och återkommande kontroll av olika typer av cisterner. I föreskrifternas 10 kapitel anges särskilda krav som gäller inom vattenskyddsområden. Det innebär bl a att ytor, på vilka brandfarliga vätskor hanteras, ska utformas på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas. Ett annat krav som ställs är att det vid påfyllningsrör till tank inom vattenskyddsområde ska vara uppsatt en informationsskylt om "vattenskyddsområde". Informationsskylten ska vara väl synlig, vara av varaktig beskaffenhet eller ha annan varaktig märkning. Ett förslag på utformning av skylt finns även i allmänna råden NFS 2000:4. Cistern eller lösa behållare för en sammanlagd volym som är större än 250 liter skall ha sekundärt skydd. Krav som ställs på det sekundära skyddet anges i föreskrifterna. Krav på sekundärt skydd gäller dock inte cistern som är belägen i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt. Kraven gäller inte heller befintliga anläggningar installerade på en plats som vid tidpunkten för installation inte utgjorde vattenskyddsområde.

För hantering av kemikalier och/eller petroleumprodukter skall i övrigt iakttas vad som gäller enligt miljöbalken (1998:808) 14 kap angående kemiska produkter, lagen om brand-farliga och explosiva varor (2010:1011), lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (1999:381) samt förordningen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (2015:236).

3.13 Transport av farligt gods

Länsstyrelsen har i särskilt beslut rekommenderat vissa vägar för transport av farligt gods i länet.

Om transporter av farligt gods sker skall det fordon som används uppfylla MSBs krav enligt ADR/ADR-S. 2016-03-31 Sida 16 (16)

3.14 Avloppsanläggningar

En avloppsanläggning är enligt miljölagstiftningen en miljöfarlig verksamhet. Ägaren av en avloppsanläggning är en verksamhetsutövare i lagens mening. I miljöbalkens andra kapitel finns de allmänna hänsynsregler som varje verksamhetsutövare är skyldig att iaktta.

Reglerna ställer krav på att man ska känna till de risker för miljön och människors hälsa som verksamheten kan tänkas orsaka, att man utför de skyddsanordningar och försiktighetsmått som inte är orimliga för att undvika olägenhet för människors hälsa eller miljön och att man väljer den lämpligaste platsen för verksamheten.

Naturvårdsverket har arbetat fram allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållspillvatten upp till 25 personekvivalenter (pe), NFS 2006:7, samt en tillhörande handbok 2008:3. Där framgår vilka krav som bör ställas enligt de allmänna hänsynsreglerna i kapitel 2 MB vid prövning och tillsyn av enskilda avlopp. Inom vattenskyddsområden gäller en s.k. hög skyddsnivå, varför särskilda krav på anläggningen kan ställas av tillsynsmyndigheten.

3.15 Vattenverksamhet

Enligt miljöbalken (1998:808) 11 kapitel krävs tillstånd för vattenverksamhet, med vissa undantag. Med vattenverksamhet avses uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar eller andra anläggningar i vattenområden, fyllning och pålning i vattenområden, bortledning av vatten från eller grävning, sprängning och rensning i vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Markavvattning får inte heller utföras utan tillstånd. Tillstånd söks hos miljödomstolen. För vissa mindre vattenverksamheter ersätts kravet på tillstånd med att en anmälan till länsstyrelsen ska göras. Verksamheten eller åtgärden får påbörjas tidigast 8 veckor efter att länsstyrelsen har bedömt att anmälan är komplett. Länsstyrelsen kan svara på frågor angående vilka verksamheter som ska anmälas.

3.16 Energianläggningar

Energianläggningar, t ex i form av värmepumpar är en anmälnings- eller tillståndspliktig verksamhet. Anmälan/ansökan lämnas till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

3.17 Skogsbruk

Enligt Skogsvårdslagen (SFS 1979:429) och dess följdförfattning SKSFS 1993:2 gäller att ägare till skogsmark är skyldig att anmäla föryngringsavverkning som omfattar minst 0,5 ha till skogsstyrelsen. Anmälan ska göras minst sex veckor innan. I Skogsvårdslagen anges även vilken omfattning en avverkning maximalt får ha för att definieras som röjning/gallring samt vilka övriga bestämmelser som gäller för skogsmark.

Vid annan avverkning än röjning och gallring kan den kommunala nämnden för miljöfrågor i samband med ett eventuellt tillstånd bli ställa krav på en "skyddsremsa" som ska lämnas ned mot vattendrag för att undvika erosion.